

FORUM PREVAZIŠAO NACIONALNE OKVIRE

U PROTEKLIM 25 GODINA KBF,
SADRŽAJNO I PO SVOJOJ FORMI, IMAO JE
KONTINUIRANO UNAPREĐENJE

Ove godine organizujemo jubilarni, 25. Kopaonik Business Forum (KBF). Tradicija ovog jedinstvenog događaja u našoj zemlji duža je i od nekih danas najznačajnijih svetskih konferencija. Pri tome, kontinuirano podizanje kvaliteta Foruma, od samog osnivanja pa sve do danas, ostvareno je u zemlji u kojoj su, uglavnom, prisutni diskontinuiteti i zaokreti u gotovo svim sferama društva, kaže za BIZLife magazin Aleksandar Vlahović, predsednik Saveza ekonomista Srbije, koji je jedan od organizatora ovog događaja, čiji je već devet godina pokrovitelj predsednik Vlade Republike Srbije.

„Ovogodišnji Kopaonik biznis forum imaće oko 1300 učesnika, a rad, tokom tri dana, pratiće više od 100 akreditovanih novinara. Važno je istaći da organizatori Foruma već treći put imaju partnersku podršku od strane renomirane svetske kompanije. Mastercard je prepoznao važnost ovog događaja i potrebu okupljanja privredne i političke elite. Takođe, više od 30, uglavnom stra-

nih, kompanija daje nesebičnu pomoć u organizaciji Foruma“.

Kako biste opisali razvoj Foruma tokom godina?

— U proteklih 25 godina KBF, sadržajno i po svojoj formi, imao je kontinuirano unapređenje. Na početku, savetovanje je zamišljeno kao događaj na kome će ekonomski teoretičari razmenjivati ideje, nova naučna saznanja i poglede na aktuelnu ekonomsku situaciju u našoj zemlji. Organizovanje prvog savetovanja vremenski se podudarilo sa stabilizacionim programom prof. Avramovića, tada guvernerom Narodne Banke Jugoslavije. Od tada do danas, ekonomska po-

litika naše zemlje bila je protivurečna, sa čestim diskontinuitetima, pod snažnim uticajem eksternih faktora, uglavnom definisana tekućim političkim okvirom. Suprotno aktuelnim dešavanjima, poruke ekonomista sa Kopaonika su, iz godine u godinu, bile jednoznačne: efikasna ekonomska tranzicija podrazumeva brzu i efikasnu privatizaciju, izgradnju regulatornih institucija i pravnog okvira, restrukturiranje javnih preduzeća, reformu javnog sektora. Već nakon nekoliko godina od osnivanja, Savetovanju ekonomista aktivno se priključuju predstavnici biznisa, realnog i finansijskog sektora, domaći i, posle 2000.

godine, strani investitori, te, od 2002. godine, skup menja ime i postaje Kopaonik Biznis Forum. Zajedničko za gotovo svih 25 Foruma je uporno insistiranje na brznoj i efikasnoj ekonomskoj tranziciji, odnosno na neophodnosti efikasnog reformisanja javnog sektora.

Koliko Vlada i NBS „slušaju“?

— Osnovni cilj KBF-a i Saveza ekonomista Srbije, kao organizatora, jeste kreiranje platforme za sučeljavanje različitih mišljenja i argumenata kako bi se pomoglo Vladi i NBS-u u koncipiranju izvodljive fiskalne i monetarne politike. Smatram da je taj cilj u prethodnih nekoliko godina ispunjen. Navešću dva primera. Prvo, upozoravali smo da se samo politikom štednje, a ne podsticanjem potrošnje i tražnje, može zaustaviti nekontrolisani rast budžetskog deficita, a da se, u nastavku, realizacijom strukturalnih reformi obuzdava rast javnog duga, koji tek onda prelazi u opadajuću fazu. I pored jasnih argumenata, Vlada je u 2012. godini prihvatila model stimulisanja potrošnje i rezultati su bili razočaravajući. U 2014. godini kreatori ekonomske politike baziraju konsolidaciju na kresanju javnih rashoda i, danas, uz značajni pad javnog duga u odnosu na BDP, imamo budžetski suficit, a eksterni deficit se nalazi na podnošljivom nivou. Drugo, postojali su veliki pritisci da NBS na-

pusti monetarnu politiku ciljane inflacije, da, slično CB Evrozone i američkom FED-u, monetarnim stimulansima podstiče ekonomsku aktivnost. Jasna poruka KBF-a održanog 2012. i 2013, pa i 2014. godine bila je da bi prihvatanje takvih sugestija pogub-

reformski napor usmerio ka realizaciji osnovnog cilja – rast i razvoj. Osnovni problem jeste dalja realizacija strukturalnih reformi, nastavak unapređenja poslovnog ambijenta, stimulisanje razvoja malih i srednjih preduzeća i preduzetništva, prihvatanje i aktiv-

OSNOVNI CILJ KBF-A I SAVEZA EKONOMISTA SRBIJE, KAO ORGANIZATORA, JESTE KREIRANJE PLATFORME ZA SUČELJAVANJE RAZLIČITIH MIŠLJENJA I ARGUMENATA

no uticalo na makroekonomsku stabilnost i eksternu ravnotežu, te da bilo kakvo popuštanje u monetarnoj politici mora biti uslovljeno prethodnim sređivanjem stanja u javnim finansijama. Smatram da smo ovim stavom pomogli NBS da istraje i odbrani pozicije monetarne politike. Podsetiću, nakon što je budžetski deficit značajno smanjen u 2015. godini, NBS relaksira monetarnu politiku bez posledica po makroekonomsku stabilnost.

ni podsticaj digitalizacije, razvoj sistema obrazovanja. Na KBF-u želimo da sumiramo dosadašnji, trogodišnji aranžman sa IMF-om, ali i da ukažemo na ključne šanse i opasnosti u narednom periodu. Budući rast mora biti viši od planiranog. To je preduslov za hvatanje koraka sa razvijenim ekonomijama. Međutim, to nije moguće ostvariti bez značajno višeg nivoa investicija. Današnjih približno 18 odsto BDP investicija ne mogu biti osnova rasta po stopama višim od 3 odsto godišnje. Prostor za rast kapitalnih investicija nije značajno veliki. Takođe, nakon završene privatizacije teško je očekivati da će nivo stranih investicija u budućnosti biti viši od 6 odsto BDP. To znači da je osnovno pitanje u fokusu ekonomske politike: kako podstaći domaće privatne investicije i to u već propulzivnim sektorima razmenjivih dobara i usluga, kao i u industrijama koje danas imaju najveće potencijale rasta u svetskim okvirima (ICT, digitalizacija). ●

Ovogodišnji Kopaonik biznis forum imaće oko **1300** učesnika

Koja je tema ovogodišnjeg Foruma?

— Pri izboru teme KBF2018 rukovodili smo se ostvarenim rezultatima Vlade Republike Srbije u realizaciji programa fiskalne konsolidacije i podsticanja privrednog rasta i razvoja. Jasno je da je ključno pitanje na koji način ostvarene, pozitivne, kratkoročne rezultate u konsolidaciji javnih finansija, pretvoriti u trajne i održive, kako bi se glavni

» KO DOLAZI NA FORUM?

Da je Forum prevažishao nacionalne okvire svedoči i lista panelista, govori i prisustvo gostiju iz regiona. U programu učestvuju: predsednik Republike Srbije, predsednik Vlade Republike Srbije i svi ministri iz ekonomskih resora, guverner i predsednik Saveta NBS, predsednik SANU, predsednik i članovi Fiskalnog saveta, direktori najvećih kompanija iz realnog i finansijskog sektora, najveći regionalni investitori, preduzetnici, predstavnici međunarodnih

finansijskih organizacija, uvaženi ekonomski teoretičari, direktori velikih javnih preduzeća. Rečju, svi najvažniji stakeholder-i od čijih odluka zavisi sveukupni poslovni ambijent; shodno tome i tempo rasta privrede i razvoja naše zemlje. Baš kao što je WEF u Davosu svojevrstni reality check, Kopaonik biznis forum postao je mesto na kome se sumiraju rezultati ekonomske politike naše zemlje između dva Foruma, kaže Vlahović.